

*Shared Experience
Споделен опит*

СМИСЪЛЪТ НА РАЗЛИЧНИТЕ ВИДОВЕ АКТИВНОСТИ ЗА САМОЦЕННО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Калина Върбанова, Митка Великова
Детска градина „Пламъче“ – Ямбол

Резюме. Актуалността на проблема се разглежда в контекста на механизма за стимулиране на различните видове активности у децата.

Като по-важни структурни компоненти се открояват:

– преобразуването на образователни стратегии от децата, като нов тип разбиране за средата, в която живеем;

– сътрудничеството, мотивирано от общите цели с ценностни послания.

Keywords: project activity; self-development, motivational-activity; team empathy

Като социален и актуален, проблемът за самоценно развитие на децата има отношение към различните видове активности, вплетени в концепцията за осъществяване на гъвкав образователен процес с децата от предучилищна възраст.

Поставяйки образователните ключови ядра педагогика – дете – среда като основни за екологосъобразно поведение у децата, възпитаваме не само чувството за грижовност и стремеж за опазване на природата, а преди всичко стимулираме посоката на действие към проектната и изпълнителската дейност.

Принципът на сътрудничество и иниципираност между възрастните и децата за опазването на собственото здраве във формите за участие в съвместни инициативи възпитава съпричастност и самостоятелност у децата при постигане на практически и познавателни цели.

По-важни структури в образователната работа за формиране на ценностна система у децата открояваме с:

– опазване и грижата за природата и средата, в която живеем;

– субект-субектните взаимодействия в педагогическите и жизнени ситуации, като източник на социални послания;

– адаптиране и преобразуване на образователните стратегии от детето, като нов тип разбиране за сътрудничество;

– гарантиране на активна дейност, базирана на мотивираната изява на деца и родители.

Обективно свързана с процеса на педагогическо взаимодействие, настоящата теза ни провокира със своята многоаспектност за реализиране на следната *основна цел*: проектна и изпълнителска дейност в създаването на условия и среда за самоценностно развитие на децата от предучилищна възраст.

Целесъобразни основни принципни положения за нейното гарантиране ориентират към реализиране на следните *основни задачи*.

1. Създаване на умения у децата за планиране на дейностите, необходими за реализиране на проектно-познавателни задачи.

2. Изграждане на собствена позиция у децата за поемане на отговорност.

3. Мотивационно-действени активности у децата в процеса на поддържане на партньорски взаимодействия с родителите на децата и други институционални взаимодействия.

Ефективността на единни социални, емоционални и познавателно-действени активности на децата потърсихме в процесуалните компоненти на педагогическото взаимодействие и организационните и съдържателните аспекти на партньорство и сътрудничество с родителите и други външни институционални взаимодействия.

Проучвайки опита и отношението на децата по темата „Здравословна околна среда“, представите на децата имат различен познавателен аспект: „Пътека с много цветя“, „Кътче за игра“, „Място с много пързалки и люлки“, „Алея, на която се правят състезания с велосипеди“, „Място, на което няма изхвърлен отпадък, а наоколо се чуват песните на птичките“, „Кътче с чист въздух“, „Чиста пътечка да карам ролери“.

Наличната и действаща актуална потребност, съпътствана от положителното отношение към темата и желанието на децата да имат свое безопасно място за игри сред природата, са провокирани от създадената проблемна ситуация за отношението на отделното дете, определено от смисловата страна на дейността: „на кого принадлежи обектът“ и „действията за създаването ѝ“.

При изпълнение на практическата задача игрово-познавателните методи фокусират вниманието на децата към установяването на съответствие за принадлежност и конкретна характеристика на „Алеята на здравето“, „Да има пързалки, люлки и батут“, „Площадка за каране на велосипед, въртележка“, „Много храсти и борчета“.

Като споделят своите мнения и предложения, децата потвърждават желанието и ентусиазма си в създаването на „Алея на здравето“ в градския парк.

С този технологичен механизъм да провокираме децата, те материализират личностната си мотивация за осмисляне на понятието здравословна среда.

Утвърждавайки личностния подход към мисленето на децата за създаване на „Алея на здравето“, се открояват креативност и прагматизъм за оперативна работа „С помощта на лесничей“, „Ще потърсим информация от интернет и енциклопедии“, „От батко в училище и от родителите“ с оглед реалистично създаване на „Детската алея на здравето“.

Направените предложения от децата ориентират към планиране и реализиране на активно-действения характер на дейностите.

Дейност първа

Отпращане на писмо-обръщение към родителите на децата за съпричастност в изготвянето на модел за проект „Нашата Алея на здравето“ в градския парк.

Дейност втора

Среща с представители от държавното лесничейство за:

- оформяне на „Алея на здравето“ с необходимите за целта дървета и храсти;

- обозначаване на всяко растение;

- поставянето на указателни знаци с оглед грижата за опазването на залесените растения.

Дейност трета

Изработване на критерии за оценяване на най-добрите проектни модели, опирайки се на житейския опит и предварителната информационна осигуреност за децата.

Дейност четвърта

Визуализиране на изработените проектни модели за „Алея на здравето“ в градския парк и оценяване в съответствие с критериите за оценяване.

Дейност пета

Среща с представители на местната власт за представяне на проекта „Нашата Алея на здравето“ и провеждане на интервю за съпричастност към обществено-значимия проблем за оформянето ѝ в градския парк.

Дейност шеста

Изработване на информационни материали, визуализиращи организационните и съдържателните аспекти на дейностите за популяризиране, свързани с:

- изработване на специални екипи за децата природозащитници;

- изработване на хранилки и къщички за птиците;

- изработване на плакати и табелки;

- организиране на изложба и изготвяне на албуми с рисунки на децата по темата.

Дейност седма

Провеждане на празнично шествие, посветено на „Деня на Земята“, с участието на деца и родители за изразяване на гражданската позиция на децата да се поддържа чиста и здравословна околна среда.

Постигането на единен процес между проектни и реализирани дейности с децата ни дава основание да направим следните *изводи*.

1. Убедеността и мотивацията за доброволност и удовлетвореност от процесуалните действия и дейности обуславят конкретния резултат, чийто обучаващ и възпитателен характер стимулира успеха на осмислените знания и умения от децата за самостоятелна и екипна съпричастност.

2. Осигуряването на условия за включване на децата в различни активности е критерий за професионална организация на детския живот във времето и пространството.

3. Самоценното израстване на децата е пряко обусловено от мотивирания педагогически процес за отношение към природата на основата на развиващо се взаимодействие с родителите на децата и институционално сътрудничество в процеса на откритост, доверие и съучастие.

REFERENCES/LITERATURA

Dimitrov, D. (2012). *Nova zabavachnica*. Sofia: izd. Izkustvo [Димитров, Д. (2012). *Нова забавачница*. София: изд. Изкуство].

Dinchiiska St. (2003). *Izrastvame zaedno*. Stara Zagora: Trakiiski universitet [Динчийска, Ст. (2003). *Израстваме заедно*. Стара Загора: Тракийски университет].

Galcheva, K. (2005). *Da podgotvim parvoklasnika: da obchtuva, da obicha prirodata, da se sebeopazva, da nauchava, da saprigiviava*. Pazardgik: Belloprint [Галчева, К. (2005). *Да подготвим първокласника: да общува, да обича природата, да се себеопазва, да научава, да съпреживява*. Пазарджик: Беллопринт].

Gyorov, D. (2003). *Pedagogika na vaimodeistvieto – “dete – sreda”*. Sofia: Veda Slavena [Гюров, Д. (2003). *Педагогика на взаимодействието – „дете – среда“*. София: Веда Славена].

Ynakieva, E. (1994). *Za ekologichnoto obrazovanie na decata ot preduchilishtna vazrast*. Sofia: Daniela Ubenova [Янакиева, Е. (1994). *За екологичното образование на децата от предучилищна възраст*. София: Даниела Убенова].

THE IMPORTANCE OF DIFFERENT TYPES OF ACTIVITIES FOR CHILDREN'S SELF-DEVELOPMENT

Abstract. The timeliness of the problem is seen in the context of the mechanism for stimulating different types of activities with children.

More importantly, the structural components highlight:

- the transformation of educational strategies by children, as a new type of understanding of the environment in which we live;
- the cooperation, which is motivated by common goals with value messages.

✉ **Ms. Kalina Varbanova, Ms. Mitka Velikova**

Kindergarden “Plamache”

Yambol, Bulgaria

E-mail: plama4e_cdg2006@abv.bg